

Nesmieme dopustiť, aby sa k pápežovi dostal niekto so zbraňou

17. 06. 2018 • 18:00

 Čítať neskôr

Rozhovor s mladým Švajčiarom, ktorý pápeža nielen strážil, ale mu aj varil.

Vaše 2 % nám pomáhajú rásť.

Bez vás by sme Postoj nemohli tvoriť.

Chcem darovať 2 %

ĎAKUJEME!

Vo Švajčiarsku je známy ako kuchárska hviezda, ktorú prirovnávajú k Jamiemu Oliverovi. Pred pár rokmi spojil kulinárske umenie so službou vo Švajčiarskej garde a počas dvoch rokov zozbieral recepty na obľúbené jedlá pápežov, pre ktorých aj občas navaril. David Geisser hovorí, čo všetko musí zvládať príslušník najmenšej a podľa mnohých najkrajšej armády na svete, ako využíva voľný čas a čo najviac chutí pápežovi Františkovi.

Prečo ste sa rozhodli vstúpiť do Švajčiarskej gardy?

Jej členom bol aj môj otec a od detstva som o tom sníval. Mal som veľmi rád Taliansko, tamojšiu kuchyňu, kultúru a mentalitu. A, samozrejme, som veriaci a milujem cirkev.

Čo musí splniť muž, ktorý sa chce stať pápežovým strážcom?

Musí pochádzať zo Švajčiarska, mať 18 až 30 rokov, minimálne 174 centimetrov, v čase vstupu byť slobodný, vyznávať katolícku vieru, nesmie mať záznam v trestnom registri, musí ukončiť odborné štúdium alebo maturitu a absolvovať psychologické a fyzické testy. Taktiež musíme absolvovať základnú vojenskú službu. Tá je vo Švajčiarsku povinná.

Je o miesto vo Švajčiarskej garde u mladých mužov záujem?

Ťažko povedať. Pri nástupe som musel absolvovať pohovor, no netuším, kolko ďalších uchádzačov sa hlásilo. Možno by to vedel veliteľ gardy, no tieto informácie nie sú verejné. A každom prípade, vždy bol doposiaľ dostatok kandidátov, aby sa kapacita gardy naplnila.

Ako vznikol nápad spojiť službu v garde s varením a zbieraním receptov?

Už pri pohovore ma veliteľ poznal ako známeho kuchára. On sám prišiel s myšlienkou vytvoriť knihu vatikánskych receptov. Po vstupe do gardy som ich začal postupne zbierať.

Mali ste na to popri službe čas?

Robil som to vlastne vo svojom voľnom čase.

Čo sú základné povinnosti príslušníka Švajčiarskej gardy?

Našou hlavnou úlohou je ochrana Svätého Otca a jeho sídla. Ďalej je to kontrola osôb pri vstupných bránach do Vatikánu, Apoštolského paláca, dohliadanie na poriadok počas audiencií a v čase konkláve ochrana kardinálov.

Ako vyzerá bežný deň švajčiarskeho gardistu?

Gardisti majú zodpovednosť za ochranu pápeža dvadsať štyri hodín. Niekedy máme službu cez deň, inokedy v noci. Dni sa líšia podľa zadanej úlohy, či už strážime niektorú bránu, alebo hliadkujeme na Námestí sv. Petra. Máme takisto rôzne tréningy a cvičenia.

Museli ste v službe casto zasahovať?

Áno, najmä ked' sa ľudia chceli natlačiť cez nejakú bariéru, musel som zasiahuť aj fyzicky. Ak niekto vbehne do stráženého priestoru, nestačí ho iba upozorniť, musíme ho zadržať. V jednom prípade som použil slzný plyn.

Kto sú väčšinou títo narušitelia?

Rôzni fanatici alebo duševne chorí ľudia.

Museli ste niekedy použiť zbraň?

To, našťastie, nie. Od atentátu v roku 1981 to nebolo potrebné. Bezpečnosť je odvtedy neporovnatelne väčšia.

Na emeritného pápeža Benedikta XVI. sa však raz takmer vrhla jedna fanatička...

Áno, v týchto prípadoch sme vždy o niečo pozadu oproti útočníkovi, ktorý také niečo správí náhle a rýchlo. Dôležité je vtedy rýchlo zareagovať. V tomto prípade zasiahol gardista veľmi dobre a žena sa celkom k pápežovi nedostala, zachytila len jeho rúcho. Aj súčasný pápež má rád kontakt s veriacimi a ak by nás tam bolo aj viac, takýmto spontánnym útokom nedokážeme úplne zabrániť. Našou hlavnou povinnosťou je zabezpečiť, aby nijaká osoba nemala pri sebe zbraň.

**Svedkom spomínaného atentátu na Jána Pavla II. z roku 1981
bol váš otec.**

Áno, bol jedným z hliadkujúcich gardistov na námestí. Spoločne s kolegom lokalizovali atentátnika Aliho Agcu a zadržali ho. Museli ho vlastne ochrániť, inak by ho dav ľudí, ktorí boli v chaoze, zlynčoval.

Sú ozbrojení aj gardisti v Bazilike sv. Petra?

To vám nemôžem povedať.

Ako vyzerajú nočné služby v Bazilike sv. Petra? Sú špecifické?

Špeciálne okamihy sú, keď stojíte v noci v Bazilike. Je to nádhera.

**Počas konkláve bola nejaká výnimočná situácia z pohľadu
vašej služby?**

Očakáva sa, že jeden z kardinálov sa stane pápežom, takže preberáme zodpovednosť za celé kolégium kardinálov. Platí to však len v prípade uprázdeného pápežského stolca, tzv. sede vacante. Oficiálne sme zodpovední len za pápeža v úrade.

Aké sú uniformy gardy? Väčšina pozná tú farebnú...

Každý člen gardy má uniformu v rôznych variantoch. Najznámejšia je farebná, ktorej dizajn navrhol v roku 1912 veliteľ Jules Repond. Je mýtus, že ich vynášiel Michelangelo. Repond sa chcel inšpirovať ich pôvodným dizajnom, ako boli kedysi na začiatku. V minulosti sa totiž uniformy vždy menili s novým pápežom. Ale od roku 1912 je stále táto.

Aké sú ďalšie uniformy?

Ked' sme na zahraničnej ceste s pápežom, tak sú členovia gardy normálne v oblekoch ako ochranka. Potom máme uniformu na noc. Je modrá, pripomína policajnú. A ešte je jedna na tréning.

Nedávno sa menili prilby pre gardistov. Je to tak?

Áno, prišli ľahšie plastové helmy, ktoré sa vyrábajú v 3D tlačiarni.

Je asi náročné v horúcich dňoch stať v uniforme a helme.

Iste, keď máte v horúčave iba džínsy a tričko, už to je dosť. Nieto ešte uniformy. Ale prilby sme nosili minimálne.

Čo je Švajčiarska garda

Pápežská armáda má v súčasnosti 110 členov. Jej členom sa môžu stať muži vo veku 18 – 30 rokov, švajčiarskej národnosti, katolíckeho vierovyznania s ukončeným odborným vzdelaním alebo maturitou, mať minimálne 174 cm, byť bezúhonní a v čase vstupu slobodní. Prísaha nových gardistov sa každý rok koná v ten istý deň, 6. mája, ktorý je najslávnejším dňom Švajčiarskej gardy. V roku 1527 práve v tento deň položilo 147 vojakov svoj život pri obrane pápeža Klementa VII. pred žoldniermi Karola V., ktorí plienili Rím. V Anjelskom hrade nedaleko Vatikánu, ktorý slúžil ako núdzový úkryt pápežov, sa ich s Klementom VII. zachránilo len 42. Minimálne trvanie služby vo Švajčiarskej garde je 25 mesiacov, môže sa však predĺžiť až na 25 rokov.

Foto – TASR/AP

Koľko máte priestoru na oddych?

Závisí to aj od obdobia. Sú mesiace, keď ho gardisti prakticky nemajú, pretože pápež má dosť nabitý program. V lete je to zväčša pokojnejšie. V tejto službe však neexistuje pravidelný pracovný čas ako v iných povolaniach. Niekedy nasledujú po službe cvičenie streľby, bojové cvičenia alebo iný tréning.

Existujú pre členov gardy aj nejaké kurzy?

Švajčiarska garda má svoju hudobnú kapelu, hrá sa futbal. Aj večer sme hrávali. Takisto je možné chodiť na jazykové kurzy.

Máte duchovnú správu?

Áno, kaplána gardy.

Aké sú vzťahy medzi príslušníkmi gardy? Vznikajú priateľstvá?

Samořejme, je to ako v bežnom živote. Nadviažu sa aj priateľské vzťahy, ktoré trvajú celý život. Vo Švajčiarsku existuje aj spolok, ktorý združuje bývalých gardistov.

Boli ste aj členom futbalového tímu Švajčiarskej gardy?

Áno, jasné.

Proti komu hrá tento tím zápasy?

Existuje vlastná liga Vatikánu. No a potom nás pozývajú na rôzne mimoriadne zápasy. Napríklad sme boli vo Viedni, kde sme hrali proti rakúskemu národnému tímu. Zápas písali rozhodcovia z FIFA. Bol som útočník a streli som jediný gól stretnutia. Švajčiarska garda hrá dobre, ale proti profesionálom nemáme šancu.

Podobný benefičný zápas sme hrali aj v Borusii, kde proti nám hrali štyria bývalí nemeckí majstri sveta z roku 1971.

Voľný čas ste asi využívali najmä na zbieranie receptov a varenie. Aké sú ďalšie možnosti?

Je to ako v bežnom živote, keď máte voľno, môžete si urobiť výlet, s priateľmi sadnúť do auta a ísť k moru. Alebo sa lepšie vyspať, pozrieť si film, prípadne si zahrať počítačovú hru alebo zaskypovať s priateľkou. Ak prídu za vami priatelia zo Švajčiarska, podniknete s nimi výlet.

Vo Švajčiarsku ste sa preslávili vďaka vareniu. Kedy ste s ním začali?

Bolo to veľmi skoro. Moja mama je úžasná kuchárka, veľa som sa od nej naučil. Mám dvoch mladších súrodencov, pre ktorých som takisto varil. Ked' som mal osemnásť, v škole sme mali napísť záverečnú prácu. Ja som vytvoril zbierku receptov, ktorá následne vyšla knižne s názvom *Mit 80 Tellern um die Welt (S 80 taniermi okolo sveta)*. O tri týždne sa stala vo Švajčiarsku bestsellerom a stal som sa vďaka tomu známym.

Vďaka čomu mala taký úspech?

Recepty boli originálne. Bol som mladý a veľa ľudí ma chcelo podporiť.

V knihe *Vatikánska kuchárka* ste uviedli oblúbené recepty posledných troch pápežov. V prípade Františka a Benedikta XVI. bolo asi jednoduché ich zistiť, ale ako ste prišli na tie Jána Pavla II.?

Spýtal som sa jeho priateľov, inak by to, samozrejme, nebolo možné.

Aké je najoblúbenejšie jedlo pápeža Františka?

Jeho recepty sú v knihe. Má veľmi rád zákusok Dulce de Leche. Čo v knihe nie je, že obľubuje pizzu. A je veľmi rád.

Máte možnosť sa s ním stretávať aj osobne?

Člen Švajčiarskej gardy sa často stretáva s pápežom, možno viac ako stokrát som mu podal ruku. Mal som možnosť si k nemu na desať minút sadnúť a venoval sa mi.

Vedel, že pripravujete kuchársku knihu?

Áno, je tam aj fotka, ako mu ju odovzdávame. Museli sme od neho zistiť, aké má oblúbené jedlá, a máme jeho povolenie ich priniesť. Nemohli by sme napísť nejaké tajomstvá.

Pre niektoré médiá ste spomínali úsmievne príhody s pápežom, že s vami žartoval, ale iste ste boli svedkom aj toho, keď bol smutný, unavený.

Samozrejme, keď ste 24 hodín s ním, tak vidíte aj okamihy, keď je unavený. Alebo nie úplne zdravotne fit.

Videli ste ho niekedy aj nahnevaného?

(Ticho.) Bez toho, že by som uviedol nejaké detaile, môžem povedať toľko, že vo svete sa nedejú len pozitívne veci. Takže je prirodzené, že niekedy vie prejaviať emócie, to vidíme aj na niektorých jeho kázňach.

Sprevádzali ste ho na stretnutiach s predstaviteľmi iných štátov?

Mimo Vatikánu som nebol, na to som mal málo skúseností. Iba keď prichádzali zahraničné delegácie do Vatikánu.

Ale asi nie také veľké darčeky, ako bolo nedávno biele Lamborghini?

Nie, ale boli tam veľmi pekné darčeky. A hodnotné, napríklad pápežovo solideo s podpisom. To keby sa vydražilo... (smiech).

Uvažovali ste, že by ste si predĺžili službu?

Bolo to krásne obdobie a bolo by pekné zostať dlhšie, ale už som mal rozbehnutú kuchársku kariéru a chcel som v nej pokračovať. Preto som sa vrátil do Švajčiarska.

Čo pre vás znamenalo strážiť hlavu cirkvi?

Bola to veľká, veľmi veľká česť.

Kto je David Geisser

Má 28 rokov, pochádza z Zúrichu. Vo Švajčiarsku sa stal známym kuchárom a autorom kníh receptov. V rokoch 2013 – 2015 pôsobil ako príslušník Švajčiarskej gardy vo Vatikáne. Počas tohto obdobia zozbierané recepty pápežov Jána Pavla II., Benedikta XVI. a Františka. Spracoval ich do knihy *Vatikánska kuchárka*, ktorá teraz vychádza v slovenskom preklade. Momentálne žije vo Švajčiarsku, kde má vlastné kuchárske štúdio, vystupuje v televíziách a cestuje po svete.

Foto – TASR/AP